

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ. 1878

Το μήνυμα

γράφει ο

Σωτήριος Δ. Μασταγκάς

Ο εορτασμός της Επανάστασης του Ολύμπου και της Μακεδονίας στα 1878, φέρνει στην ιστορική μνήμη τον δραματικό αγώνα του υπόδουλου Μακεδονικού λαού για την αποτίναξη του Οθωμανικού ζυγού και την ένωσή του με τη μητέρα Ελλάδα. Πρόκειται για γεγονός μεγάλης εθνικής σημασίας, το οποίο ανέτρεψε τα ύπουλα και σκοτεινά σχέδια του πανσλαβισμού, αποτελώντας οριακή αφετηρία του Μακεδονικού Αγώνα.

Ο από τον Απρίλιο του 1877 ρωσοτουρκικός πόλεμος υπήρξε αυταπάτη των χριστιανικών λαών της Βαλκανικής, που δεν έβλεπαν άλλους λυτρωτές από τους Ρώσους. Τον Νοέμβριο έπεφτε η Πλεύνα, στην παλαιά Βουλγαρία, και τα ρωσικά στρατεύματα ξεχύθηκαν προς την Κωνσταντινούπολη. Τον Ιανουάριο του 1878 έπεφτε η Ανδριανούπολη, το τελευταίο οχυρό των Τούρκων, και τα ρωσικά στίφη έφθασαν στο προάστιο του Αγίου Στεφάνου, προ των πυλών της Κωνσταντινούπολης. Επιδίωξη της Ρωσίας ήταν να δημιουργήσει μεγάλη Βουλγαρία, η οποία θα γινόταν κύριος ολόκληρης της Ελληνικής Ανατολικής Ρωμυλίας και ολόκληρης της Θράκης και της Μακεδονίας μέχρι τον Όλυμπο. Η συνθήκη του Αγίου Στεφάνου στις 19 Φεβρουαρίου 1878 δημιουργούσε μια απέραντη Βουλγαρία, από τη Μαύρη Θάλασσα ως την Αλβανία και από τον Δούναβη ως το Αιγαίο και τον Όλυμπο. Στον επόμενο σταθμό το ρωσικό μεγαθήριο θα καταβρόχθιζε τα πάντα, με τους Βούλγαρους μαζί. Σαν ένας άνθρωπος ορθώθηκε ο ελληνικός λαός της Μακεδονίας, που ήθελε να σωθεί από τη διπλή υποδούλωση, των Τούρκων και των νέων κατακτητών. Η κυβέρνηση των Αθηνών αναγκάστηκε να κινηθεί για να ενισχύσει την εξέγερση του υπόδουλου ελληνισμού και να υποστηρίξει τα επαναστατικά κινήματα.

Από τις κορυφές του Ολύμπου και των Πιερίων, μέχρι το Βόιο και τον Γράμμο, μέχρι το Μοναστήρι, άναψαν αμέσως φωτιές και κραυγή διαμαρτυρίας υψώθηκε ως τον ουρανό για ένωση με την Ελλάδα. Το Λιτόχωρο πυρπολήθηκε. Η επανάσταση στον Όλυμπο, μετά από ηρωισμούς αφθάστους, πνίγηκε στο αίμα. Ο πληθυσμός της Μακεδονίας κράτησε ψηλά την ελληνική σημαία και υπέστη με ηρωισμό τις θυσίες για να ιδή την Μακεδονία ενωμένη με την ελεύθερη Ελλάδα.

Η Επανάσταση του 1878 ήταν ένας διπλός αγώνας για την αποσύβηση ενός διπλού κινδύνου. Εκείνη η θυσία απέτρεψε την εφαρμογή του διεθνούς εγκλήματος του Αγίου Στεφάνου και στο Συνέδριο του Βερολίνου έδωσε τον καιρό για την απελευθέρωση στα 1912. Διατρανώθηκε ο ακοίμητος πόθος του Μακεδονικού Ελληνισμού για την εθνική του

ελευθερία και η αμετάκλητη απόφασή του να αγωνιστεί για να την κατακτήσει.
Διαπιστώθηκε, με τρόπο αναμφισβήτητο, ότι δουλεία αιώνων ούτε έσβησε ούτε εξασθένησε
τον Ελληνισμό αυτό.

Ένα δημοτικό τραγούδι του Λιτοχώρου μας μεταλαμπαδεύει όλο τον παλμό και την
ακλόνητη πίστη της ηρωικής γενιάς του 1878:

Στα χιλιαρχτακόσια και εβδομήντα οχτώ
'παναστάτησ' η Ελλάδα και το Λιτόχωρο κι αυτό.
Ασάφ πασιάς φωνάζει, Ασάφ πασιάς μας λέει:
- Παιδιά μ' να προσκυνήσετε στο τούρκικο σπαθί¹
γιατ' αύριο θα βάλουμε στο μοναστήρι σφαγή.
Καταραχιάς φωνάζει, Κοροβάγκος μας μιλεί:
- Εμείς δεν προσκυνούμε το τούρκικο σπαθί.
Κοκώνας μας φωνάζει, Τατσιόπουλος μας μιλεί:
- Όλοι μικροί μεγάλοι θα πολεμήσουμε,
την τούρκικη σημαία θα ξεσκίσουμε.

1878 - 2014. Εκατόν τριάντα έξη χρόνια. Απόγονοι και μεις των ηρωικών κατοίκων του
Ολύμπου και της Πιερίας, ας αποτίσουμε φόρο τιμής στα μνήμη των μαρτύρων του 1878. Ο
λαός ο οποίος μεγάλωσε κάτω από τη σκιά του μυθικού Ολύμπου, έλαβε θάρρος από τους
προγόνους του και κατέβασε τη χριστιανική πίστη μέσα στα στήθη του. Επαναστάτησαν,
απέτυχαν αλλά δικαιώθηκαν. Οι κάτοικοι του Ολύμπου και της Πιερίας έδωσαν το μέτρο της
εμμονής στην ιδέα της Ελλάδας. Οι ήρωες εκείνοι πάλεψαν και έχασαν τη μάχη, όμως
άνοιξαν τον δρόμο του Μακεδονικού Αγώνα και του 1912.

Η Επανάσταση του Ολύμπου 1878

Συντάχθηκε από τον/την mouseio

